

Kis

LANT

IRODALMI FOLYÓIRAT

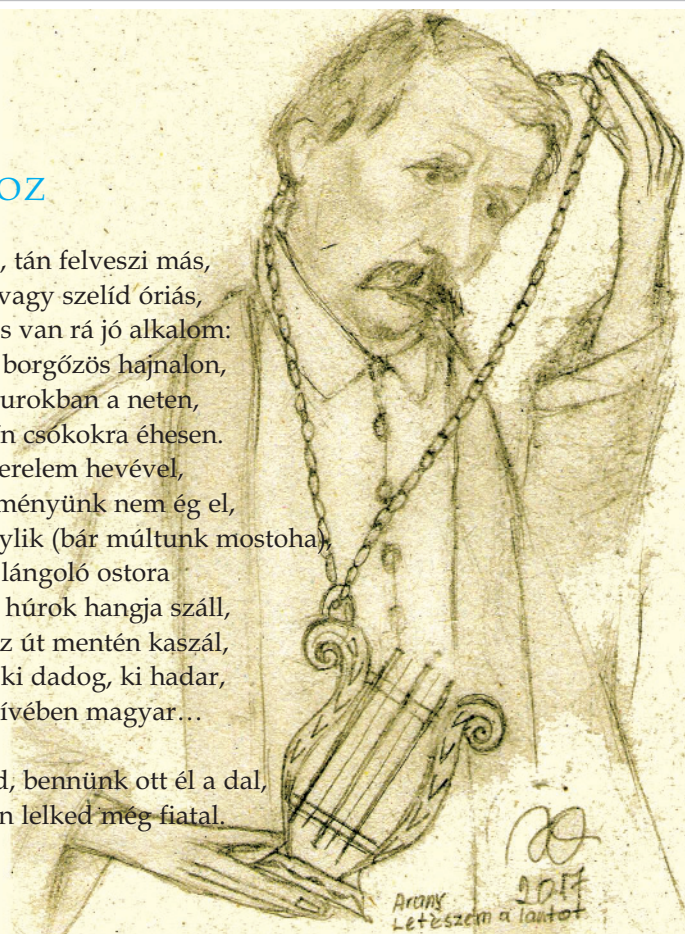

Török Nándor

A LANTOSHOZ

Lantod, mit letettél, tán felveszi más,
egy karakán törpe vagy szelíd óriás,
hisz ezerszer volt és van rá jó alkalom:
pátosszal pengetni borgőzös hajnalon,
virtuális rabként, hurokban a neten,
vagy virágzó mezőn csókokra éhesen.
Valódi csókokra szerelem hevével,
aminek tüzeben reményünk nem ég el,
nem ég el, csak fénylik (bár múltunk mostoha),
elvesztett vágyaink lángoló ostora
mutatja az utat, s a húrok hangja száll,
hűen hallgatja, ki az út mentén kaszál,
hallgatja, s dalolja, ki dadog, ki hadar,
aki e hazában és szívében magyar...

S ha pihen is lantod, bennünk ott él a dal,
kétszáz esztendősen lelked még fiatal.

2017/1 119. szám

Kis LANT az INTERNETEN! www.kislant.hu

Csillag Tamás

Ikszek

Párolgó vágyak gőzein élek,
mellkasom nehéz, jöhetne bármi.
Csak bökdösöm a söralátétet,
mindenről rád kell asszociálni.

Mondták: karma, s nem hittem azoknak,
mondtam, hogy hülyék, s nekem se hittek.
A világ óriás nyitott mondat,
válaszaim hiányjelek, ikszek.

Hisz tudlak, mint gyerek a kifestőt,
mint a kalauz a gyanús jelet.
Tudom a kínzó, konok keringőt,
s hogy tánc végére elveszítelek.

Fehér-sárga

Hiába éhezem másra,
nincs más, csak soknapos kenyér.
A szemek fehérje sárga,
a nyelvek vöröse fehér.

Nekem ne aludni ágyazz,
szoríts másnapig magadhoz!
Ha tagadnálak, te válassz,
s hú leszek hozzád, magamhoz.

Mindre szelídebben

Engem nincs követni lábnyom,
ez már nem az én országom.
A város nyűgét viszem csak,
hogy megvalljak, hogy virrasszak.

Nem tudom, hozzám mi illik,
fegyvertől a gólyahíríg
minddel háborúzni mentem,
szenten, s mindre szelídebben.

Én tőkre úgy vagyok veled

Én tőkre úgy vagyok veled...
Izgulok rajtad, érdekel.
Leírom, hogy foglalkoztatsz,
s azt, hogy rád emlékezni kell.

Leírom, hogy kölcsönhatás,
hogy lassan semmit se értek.
Áldozatai vannak a
szemek torkolattüzének.

Leírom, hogy párhuzamok,
sose hittem volna szmájlik.
Engedném, hogy elvezess az
utolsó metaforáig.

Hiába rejtenek

Nézem a villogó volume ledet,
hogy olyan mindegy: hangos,
vagy halk vagyok,
meglehet szokni ezt is, a csendeket,
a virrasztást, a száraz szájpadlatot,

szokni kell, mint a pálinkát a sörre,
meg kell szokni ezt az egyes egyedült,
hogy igazából nem is vágyom többre,
csak betölteni vele a szelet úrt,

csak fuldokolni böngésző-fehérben,
klaviatúra, kattintásra készen:
szmájljelek és sok-sok nyitott mondat,

keressük a másikban önmagunkat,
mert hiába rejtenek a tűzfalak.
Bújócskát játszunk, hogy megtaláljanak.

*

Szilágyi Erzsébet

SZAVAK

Nyolcszáz szóval megértetheted magad,
 nyelvtanárok mondják, de annyi is sok;
 ott van a testbeszéd, s az értelem
 mindent áthidal; szótárral előkészített
 félve gyúrt kérdésem felénél az eladó
 adta, mit nem is kértem, csak akartam volna;
 íme az emberi elme, a sapiens, vagy inkább
 a gyors világ; hisz szótárt magolni ki ér ma rá;
 érzelmet kommunikálnál, elég egy mosoly,
 száz görbülete mindent elárul, s a kéz
 mi mindenre jó, az ujjak jelezzenek viktóriát;
 kegyelmet vagy „recipe ferrum”-ot – ez ókor;
 huszonegyedik században vagyunk, a gyilokhoz
 nem kérnek felettes engedélyt, ölnek.
 Pénzért, bosszúból – de hisz az sem új!
 fejed mozgathatod le-fel vagy vízszintesen,
 csak arra ügyelj, mely országban teszed;
 lábadról beszélni már nem is merek;
 hódít az ezotéria, telepátiával kiszeded
 gondolataim; az iskolás betűk feleslegessé
 válnak (Gutenberg halott), elegendő, ha
 karom fektetem egy nyomtatott könyvre,
 mint a „Marslakó a mostohám” filmben;
 iskolareform, mert haladni kell a korrál,
 betűket nem rajzolunk már újságpapírosra –
 okosabbak lettünk vagy elkorcsosultak?

Arany, nem hallod? eltűnt húszezer szavad!

HÜBRISZ

Nézem a rögzített pillanatot:
 Svejek fejét simogatom
 őszülő hajjal a csehországi
 fotón; turisták kedvtelésére
 ültették oda, s már mióta szolgál

az obsitos katona! még élő
bolondok öröme-vigasza.
Irigylem őt, már festik hajamat,
de leszek-e valaha viaszba öntött
bábfigura, kibe futóbolondok
karolnak, lencsevégre kapva,
hogy mutogassák, nézzétek,
én ott is voltam, ismertem őt,
mint az Ejjfel-tornyot vagy a
Trevi-kutat, a Buckingham-palotát,
sőt e Téli-t is; ne sorold tovább!
Átrohantad az életet, élményt,
boldogságot hajtva, csak magadat
nem láttad szemből, mint én
az őszülő hajammal...

Radmila Markovic

SÉTAUTAM

Amikor esti sétautam a távolabbi szomszéd
házánál vezet, eszembe jut a rég-volt életem.
Ragyogó ablakszemekről a napfény
arcomra szökkent, elvakított a kíváncsiság.
Az asszony vajon mit csinál? Ritkán látom,
csak a kislány kacagása üti meg fülem,
a férj valahol szobát fest, majd este jön meg.
Talán emlékeim képzelem? Ma az ablakkeretből fenyegetnek
a félig kidőlt téglahegyek, a tűzfalról tákolmány
lóg le mint a pallos a fejem felett, Damoklész
kardja sem veszélyesebb. Elhagyom a járdát.
A kocsit talán biztos, az autó elsuhan mellettem.
Nem ez az egyetlen, van hasonló, vagy rosszabb ház
és néz rám vészjóslóan, gúnyos kacajjal.
Hova tűnnek az utcámból az emberek?
Ha örökre elmentek, fejük felett a fű zöldell.
Ha korgó gyomra elhajtja a fiatalokat messze földre,
miért fenyegetik az itt maradókat a szellemek?

T. Ágoston László

L u f i

- Te, apa! - szólt ki a tévé elől Kantáné a férjének. - Mi a fene az a turisztikai ballon?

- Milyen ballon? - kérdezett vissza a férfi az előszobából a cipőjét vetve. - Már megint valami gasztronómiai filmet nézel? Gondolom, a borospincében használják valamiféle különleges erjesztéshez. Manapság már a kidobott cipőtálpból is csinálnak valamiféle speciális párlatot és helyi különlegességként árulják a messziről jött turistáknak.

-Lehet, de ez nem olyan - folytatta az asszony. - Most mutatják. Te jóságos Isten! Ez egy olyan nagy, kosaras lufi, amivel versenyeket is szoktak rendezni. Tudod, gázipalackkal melegítik a kosárban a levegőt, az emeli föl a ballont. Abban a múltkori krimiben is egy ilyenrel akart elslisszolni a pénzhamisító. Berlinben meg kitalálta valaki, hogy ezzel viszik föl a turistákat a város fölé. Egy kötéllel fölengedik, aztán meg lehúzzák. Érdekes lehet...

- No, meg jóval olcsóbb is az -, mint a londoni óriáskeréknek - tette hozzá a férfi.

- Csakhogy hirtelen vihar kerekedett - emelte meg a hangját az asszony. A kosár meg éppen fönt volt húsz turistával. Képzeld el, hogy a húsz embert húsz percig dobálta a vihar a város fölött. Csak a csodának köszönhető, hogy épségben le tudták hozni őket.

- Azt mondod, húsz embert húsz percig dobált a szél a város fölött, és nem esett semmi bajuk? - ingatta a fejét a férfi. - Nyilván a Szuperman, vagy a Pókember segítette őket odafönt...

- Ugyan, hogy lehetsz ilyen szenvtelen? Képzeld magad a helyükbe! Szerencsétlen turisták! És ennek ellenére nem estek pánikba! A kamera mutatta az arcukat. Még nevettek is. Na jó, mosolyogtak...

- No, de drágám... - horkant föl a férfi. - Akkor ez egy jól megcsinált, rafinált reklám a hozzád hasonló nagyszívű hölgyeknek! Ügyes..

- No, de Lajos! - szisszent föl az asszony. - Képzeld el a szerencsétleneket abban az ingatag kosárban odafönn a város fölött esőben, szélben, viharban! ...

- Ühüm... Tolongani fognak körülötte a brahista fiatalok, hogy megmutassák, ki a legbátrabb a csapatban. Hajdan mi is így csináltuk. Holnapután meg már pólókat is fognak árulni a pénztárban, a mellén nagy, színes ballonos fotóval. No meg sörös korsót frissen főzött ballon sörrel.

- Te mindennek csak a fonákját látod? Miért gondolod, hogy mindez csak üzleti fogás?

- Az, mint ahogy minden hasonló bravúr csak látszat körülöttünk, amivel könnyedén lehet nagy pénzt keresni.

- Lehet, hogy igazad van, én azért mégis csak kipróbálnám azt a ballonos városnézést, ha már ott vagyok Berlinben.

- Pontosan ezért csinálták, s lám, a reklám máris elérte célját. Rajtad kívül most több ezer háziasszony ábrándozik rántáskeverés közben a viharvert berlini turista ballonról, s miközben szénné ég a lábokban a vacsora, gondolatban epedve várják odafönt a Pókembert.

- Te aztán jól el tudod venni az ember kedvét az ábrándozástól - mondta az asszony kesernyés hangsúllyal. - Hagyjuk a

ballont, meg a Pókembert, de miért éppen rántáskeverés közben? Miért nem közgaz-dász professzorként a katedrán állva?

- Tőlem akár ott is álmodozhattok, édes, egyetlen Hajnalkám - csókolta homlokunkon a feleségét a férfi. - A lényegen mit se változtat. Az asszonyok álmodoznak, a férfiak meg mérlegelik a lehetőségeket és számba veszik a tényeket. Ezért van az, hogy a reklámok többsége nektek készül. Mint például ez is. Ti csak üljtek a rózsa-szín felhők szélén, mi meg majd elkapunk benneteket, ha netán leszédülnétek róla.

Aznap csak eddig jutottak, mert rájuk csöngtetett a gázóraleolvasó, aki nemcsak felírta az óraállást, hanem le is fényképezte a gázórát.

- Ez azért van - magyarázta - mert sok fogyasztó reklamált, hogy ő nem is használt annyi gázt, mint amennyit kiszámláztak neki. Csalt az óra, vagy a leolvasó. Így már csak a látszat csalhat. Fénykép van róla.

Másnap Kantáné munkahelyén is szóba került a ballon. Az asszonyok egymás szavába vágva mesélték, hogy a férjük, az a szívtelen, kerges lelkű medve miket nem mondott arról a berlini ballonról. Pedig hát bárki láthatta a tévében, mi csoda katasztrófa lehetett volna belőle, ha valahogy le nem húzzák a kosarat. Csoda? Hát persze, hogy csoda, de ezek a szőrös szívű férfiak csak nevetnek rajta. Bármikor visszanezézhető, fénykép is van róla.

- Fénykép, az van - bölintott rá Kanta Lajos. - Manapság már okos telefonnal is lehet művészi felvételeket készíteni. Ha nem elég jó a kép, jön a fotoshop, és máris előtted áll a kilencven éves Maris néni

tizenhat éves korában. Ha jól meggondolom, így még belőlem is lehet Szuperman, vagy Pókember.

--Hát bizony, így harminc év után már nem ártana egy kis felfrissítés... - mondta az asszony turmix géppel a kezében, merthogy éppen vacsorát készített volna. A gép meg egy halk reccsenéssel megadta magát és nem mozdult többé. - A francba, még ez is... - mondta felháborodva, aztán higgadtan még hozzátette: - Mindegy, úgymint öreg volt már, ideje kicserélni. Rendelek egyet az interneten. Holnap kihozza a futár. A reklám szerint huszon-négy órán belül itt kell lennie.

Másnap délután a megadott időpontban csöngtetett a futár. Fialat férfi volt, a kezében egy kartondobozzal.

- Itt tessék aláírni! - adta az asszony kezébe a tollat, és már indult is volna tovább. - Még két fuvarom van ma.

- Legalább hadd bontsam ki - nézett rá feddően Kantáné - valóban az van-e benne, amit rendeltem!

- Én csak a futár vagyok, kezét csókolom, az a dolgom, hogy átadjam. Doboz, doboz. Itt tessék aláírni! A reklamáció nem az én asztalom. Engem ezért fizetnek.

- Jól van - gondolta az asszony, és nem adott neki borraivalót. Amint elment a futár, rögtön kipróbálta a gépet. Bárhogy nyomta, nem működött! Elővette a használati utasítást, olvasgatta előlről hátra, hátulról előre, hátha valamit rosszul csinált. De nem. Magasra szökött a vérnyomása, s idegesen lapozgatta a kis könyvecskét. Felhívta telefonon a garancialevélben megadott számot. Az ügyintéző azt mondta, vigye be a szervizbe,

az ő asztala. Őt azért fizetik, hogy meghallgassa a panaszt. Különbösen akár le is vásárolhatja az árát, vagy ha úgy tetszik, visszaadják a pénzt.

- Úgy is van, azonnal adják vissza! - kiabálta magáról megfélemedkezve - és be fogom írni a panaszkönyvbe.

- Azt lehet - felelte az ügyintéző - szép nagy panaszkönyvünk van, de a pénzt csak holnap utalják vissza, mert az adminisztrációnak lejárt a munkaideje. A gépet még ma visszahozhatja, ha egy órán belül ideér. Odaért, leadta, átvették. A pénzt majd átutalják holnap. Mármint az ügyintéző kislány. Neki az a dolga.

Kantáné fújt egy nagyot, és két sarokkal arrébb vett egy ugyanolyan típusú turmixgépet a másik üzletben. Kipróbálták. Működött.

- No látod - mondta Kanta Lajos - ezt is reklámozzák. Kényelmes vásárlás, olcsó ár. Sok helyen bevált. Nálunk éppen nem működik. Attól tartok, hogy ha netán nálunk is kipróbálnák azt a bizonyos turista ballont, itt tíz percen belül elkötné a vihar. Merthogy azt meg azért fizetik...

Hajnalka nem szólt, mit is mondhatott volna, de azért fúrta az oldalát a kíváncsiság. Egyik délután hazafelé menet benézett az utazási irodába, ahol éppen a nyári üdülési reklámaplakátokat ragasztották a kirakat üvegére. Volt köztük egy ballonos is. Nem akart ő semmit, csak úgy kíváncsiságból rákérdezett, hogy nem indul-e véletlenül egy csoport Berlinbe július közepén. Indult. Sőt, volt még két szabad hely is.

Lajos, a férje tágra nyílt szemekkel nézte a két jegyet. Se névnap, se születésnap, mi ütött ebbe az asszonyba? Külön-

ben is abban állapotok meg karácsonykor, hogy a mamánál töltik a nyári szabadságukat. Aztán arra gondolt, hogy akár pótnászút is lehet még ebből ennyi év után. Nagyot nyelt hát és megölelte az ő gondolatolvasó Hajnalkáját.

Amint a szállodában kipakolták a bőröndjeiket, az asszony megkereste az idegenvezetőt és izgatottan érdeklődött:

-Azt a bizonyos turisztikai ballont mikor próbálhatjuk ki?

- Sajnos az a program most elmarad - tárta szét a karját az idegenvezető. - Tegnap értesítettek, hogy karbantartás miatt nem fogad bennünket az üzemeltető. Az úton azért nem mondtam, mert nagyon sokan emiatt tartottak velünk és nem akartam csalódást okozni nekik. A belépőt reggel visszafizetem mindenkinek. De azért lufis pólót lehet venni a pénztárnál. Hadd lássák az ismerősök, hol jártunk!...

*

Gósi Vali

KÉKRE FAGYOTT ÁLMOK

Egymás mellé hullt szavak
röhögnek vissza rám.

Egyenes mentén tántorgó mondatok
próbálják kordában tartani
menekülő gondolataim kilengéseit.

Rideg percek futnak előlem
vívódó elmém torzszülöttjeivel,
a semmibe hurcolják kékre fagyott
álmaimat, és vajúdó, tetszhalott
gondolatokkal magamra hagynak.

Lelkes Miklós

AKÁC

Levélnyélen két sorban levelecskék
újabb sorai, – kis levélfaluk:
közösség, s béke jelképe lehetne, –
az akác mögött ott egy távoli út.

Ma már benne utak találkozása,
és kezet fog Közel és Messzeség.
Amit elért szívós, edzett gyökérrel,
kitartással, – bárcsak megérténéd!

A Balkán felől jött, akár a gerle,
melynek nyakán egyszerű dísz a csík.
Futóhomokot megkötni segített,
és táncba vitte virágalmait,

fehér fürtjeit, kékre kacagókat.
Árnyakon át fénybe ugró időt
hozott a szívnek, s lengő virágillat
átölelt sok kis szárnyas érkezőt.

Egy volt tavasznak kaput nyit a kaptár.
Gyermekkorból arany méz elfogyott,
de tűnt színére akácligetekben
emlékeztetnek esti csillagok,

s hajnalban halvány kéz köszönt a lombok
között lassan átszűrődő pirost,
s ha elfordítod is fejed, szívedben
a szabadság szépségét áhítod.

Áhítom én is. Ahol nincs szabadság,
ott szépség sincs, csak vesztes önmagad,
s a nép magát a földig megalázza,
s elad: rabnak, jövőt, holnapokat.

Hó láng, ha gyúl, tavasz-akácligetben:
villan fehéren, virág-végtelen.
Akác, tövises utak Ég-királya,
nézd a jelet múlton, életemen!

Legalább Te figyelj versre, tavaszra!
Felhőtükörön gerlehang felragyog, –
de körülöttünk lehangelő ország:
élőt csak játszó, beképzelt halott.

(2016)

HINTÁZÓ FÉNYEK

Nyár volt, a kertben hintáztak a fények
ide-oda, akár a gyermekek,
lengtek, örültek e nap-szülte fickók,
s a kockakő macskát melengtetett.

A kert a kék határral egybeolvadt,
és máris kezdődött a végtelen.
Kinyílt szépség és szabadság világa,
s remény-jövőbe képzelt életem.

Megértettem, fiatalon, mit olykor
sejt dörmögő, becsületes öreg,
hogy a Szabadság az egyetlen Isten,
s csak Ő érdemli meg a szíveket.

Kinyílt a táj, és hintáztak a fények.
Ölelt végtelen, ujjongó határ.
Zöld tükörben piros virágok zengtek,
s mosolygó holdarc, néztem, messze száll...

Most körülöttem e felejtő ország,
a becsületnek nagyon idegen:
Hazáról szónokol, de Csalók Földje.
A Szabadság maradt az Istenem.

(2016)

Kun Tibor

Szétört csillagok

Elvegyültünk

Némán a

Semmibe

Nézzük a

Szétört csillagokat

Az égen

Ránk fonja

Szövetét a

Csend

Belezuhanunk

Lassan mi is

A kegyelembe

Átfolytak ujjaink

Közt az

Évek

Bohóc-lelkem

Benned lassan

Ketté reped

Így is enyém

Az összes szétört

Csillag az égen

Csak képzelem

Elmúlt szerelmek után

Sóhajt a tétova napsugár

Aszfaltra tapadt árnyékok

Kapcsolnak össze

Életet és halált

Hullanak lassan levelek

Kezemre

Talán még

Én is élek, és ezt nem

Csak képzelem

Elhordja messzire

Megírt verseim

A szél, hiába is

Remél még mindig

Az ész

Tenyeredbe tett

Levelemen már csak

Gúnyosan nevensz

És a végén majd

Úgyis széttéped

Földön és égen

Zihálva zuhanni

Magasból a

Mélybe

Keresni magamat

A földön, s az

Égen

Melletted sikítani

Amikor gurulnak

Gyöngysorok

Magamon nevetni

Amikor rájövök

Ragyogok

Félni magamtól

Amikor visszafelé

Számolok

Fellélegezni
Fáradtan, ha a
Mélyesgből feljutok

Imámat suttogva
Követni
Álmomat

Hogy lehessek
Szolgája, csönded
Templomának

Utolsó szavak

Ha majd kihunynak
Lángjaim és a világ
Tőlem elfordulva
Int búcsúra
Én szemedbe nézve
Annyit kérnék:
Benned éghessem el

Ötvös László

IRODALMI KISBIBLIA *részlet*

Telelő madárra,
fázós hajléktalanra,
éhes kukázóra:
Isten bő áldása
szálljon mindnyájunkra...

Berta Gabriella

Gyerekszáj

Az anyák hüén őrzik emlékezetükben
csemetéjük nyelvbotlásait vagy éppen
frappáns megnyilvánulásait.

Én is hoztam magammal kettőt.

A hazai útviszonyoknak megfelelő
göröngyökön lépkedtünk otthonunk felé.
Két és fél éves leánykám egy kátyúba
belelépett és elesett. Visszafojtott léleg-
zettel vártam a sírását, de nagyot téved-
tem. Felpattant és hadarni kezdte:

- Hipp-hopp hepehupa, pipi tolla pihe-
puha - majd toppantott lábacskaájával, és
hozzátette:

- Hoppá Jézus csizmája!
Gurultam a nevetéstől.

Rájöttem, hogy mindezt a nagy-
mamájától tanulta, hogy az Isten áldja meg
minden lépését.

A nyolcvanas években nagy reklámja
volt a KLG gyújtógyertyának. Biztosan
emlékeznek rá sokan. A csapból is az folyt.

A motort szerelte párom, körülöttünk
hemzsegett leánykánk. Kíváncsian nézte
az apja kezében levő gyújtógyertyát.

Apja megjegyezte, hogy nem jó. Erre
megszólalt a pici oktató hangon:

- A motoj motojja KLG dútódejta.

*(Lefordítva: a motor motorja klg gyújtó-
gyertya).*

*

Németh Erzsébet

Zöld Marciról

A Zöld Marcival kapcsolatos élményeim azokból az időkben származnak, amikor kisebb gyerekként a Bikafertőn hancúrozunk, labdáztunk, fogócskázunk, énekelünk, s közben koszorút fontunk sárga gólyahírből a homlokunkra...

Alkonytájt, mikor a nagyobb fiúk abba hagyták a focizást, fejelést, és lehuppantak végre súlypontjukkal a fűre: szívesen „riogattak” bennünket, főleg a lányokat a híres betyár alakjával, tetteivel. Képtelenségeikkel túllicitálva egymást. Nekem ez mindenestre elég volt ahhoz, hogy gondolataim, képzeletem, olykor még álmaim is befogadják őt világomba. Bár kicsit idegenkedtem, félttem tőle. A róla szóló Petőfi verset kívülről fűjtam, bár az iskolában hivatalosan nem hallottunk a betyárról. Egyébként a vers alapján azt gondoltam Marciról, hogy mivel én szegény lány vagyok, s a szebbek közé tartozom, rajtam biztosan segítené. Később, ha új környezetbe kerültem, s megkérdezték, hogy hol lakom? - azt válaszoltam: ahol Zöld Marcit felakasztották. Ezzel mintegy tesztelvé, mennyire vannak otthon a témában.

December 6-án, Mikuláskor eszembe jutott olykor, hogy erre a napra esett az ő halála is. Komolyabb néprajzi-irodalmi kutatást a betyárvilágról később, Pestre költözésem után folytattam. Nagyon sok érdekes, bizonytalan, valószínűtlen, de elképzelhető, s biztos dolgokat olvastam a témában. Jegyzeteket is készítettem arra gondolva, hogy felhasználom egyszer. De konkrétan csak azt tudtam, hogy Marcira

emlékezniem kell majd valami írással. Műfaj, történet, stílus bizonytalan volt, a megírás időpontjáról nem is beszélve. Bele-belekeztem olykor, aztán abba hagytam. A dráma lehetősége is megkísérett. Olvastam, hogy Petőfi 1845-ben drámát írt Marciról, melyet a színház visszautasított, a szerző pedig mérgeiben elégetett. Ilyen előzmények után született meg két évvel később a Zöld Marci című verse, mely romantikusan ábrázolva mutatja be a híres alföldi betyárt.

Örömmel hallottam az ősszel Fegyverneken járva, hogy emléktábla kerül Marci nyughelyére a Kálvárián, Petőfi versének záró szakaszával.

Halála 200. évfordulójára befejeztem végre egy korábban elkezdett versemet, melyet ezúton ajánlok elsősorban azoknak a figyelmébe, akik ott élnek vagy éltek, ahol a „négyágú épület” állt egykor, s ahol én is sokáig éltem...

A CSÁRDA

Csergető csárda,
Csergető csárda...
Van, aki átkozza,
s van, aki áldja.
Hej, Csergető csárda!

Didereg már a táj,
csupaszok az ágak.
Hova lett szép röpte
sok fecskemadárnak?
Csupaszok az ágak.

Fénypalást a rónán
szertefoszlott mára.

Átkozott lelkeknek
átkozott az árnya...
Szertefoszlott mára.

Nem gyullad ki csillag,
nem látni a Holdig,
csak bent pislog remény,
ami lesz és volt is.
Nem látni a Holdig.

Ló patája dobog,
köd hasal az útra.
Isten, mint trombitát:
a hideget fújja.
Köd hasal az útra.

Állj meg komám, állj meg,
azt hiszem, hogy baj van!
Lovam egyre horkan,
s a földet kaparja.
Azt hiszem, hogy baj van.

Ugyan pajtás, mi baj,
mi történhet velünk?
Vedd elő az ostort,
s a csárdába, gyerünk!
Mi történhet velünk?

Hiába nógatom,
nem tudom, hogy mi van,
mintha ördögöt lát,
úgy reszket az ina.
Nem tudom, hogy mi van...

Forduljunk meg kérlek,
én rossz jelet látok.
Pejkó szép szemében
félelem és átok...
Én rossz jelet látok.

Ne erőlted akkor,
nyugtasd meg lovadat,
s forduljatok vissza
ha ennyire odavan.
Nyugtasd meg lovadat...

De nekem mennem kell,
szép Katicám üzent!
S hogyan is olthatnám
szívemben a tüzet?
Szép Katicám üzent.

Úgy vágyom látását,
mint talán még soha,
ezer színű virág
minden kis mosolya.
Mint talán még soha.

Nád-karcsú dereka,
forró ölelése...
átkozott sorsomnak
ő a menedéke.
Forró ölelése...

Szeme mint az égbolt,
amin felhő nincsen,
kék az ígérete,
ő egyetlen kincsem.
Amin felhő nincsen...

Pandúrok lapulnak
bent a kármentőben:
ez a csel tán bejön,
s van rá idő bőven.
Bent a kármentőben.

Ötven arany nagy kincs.
Hadd folyjon a vére.
Krisztusért Júdásnak
harminc volt a bére.
Hadd folyjon a vére!

Az is csak ezüsből...
 – változik az érték –
 Tetteknek a súlyát
 mindig máshogy mérték.
 Változik az érték.

Csergető csárda,
 Csergető csárda...
 Van aki átkozza,
 s van, aki áldja.
 Jaj, Csergető csárda!
 Zöld Marci halála!

2016. december

(A Csergető csárda Fegyvernek Kisújszállás felé
 eső határában volt.)

Aztán

Milyen kicsi vagyok...
 Senki szívéig föl nem érek.
 Lehajolni nem szeretnek,
 mert megalázó,
 mert veszélyes.
 Nincsen, aki reményt hozzon!
 Bottal bicegnek
 sántító utak,
 horpadt alkonyat
 cimpája remeg,
 cikk-cakkban kicsikó nyerít,
 aztán mindent előnt
 a vér – és ölmeleg.

Barcs János

Szíved haláltánca

Kapott kincsed megszűrt fény maradt;
 fák közti meredek partokon,
 előtted nehéz hullámraj gyűlt
 s úszott el könnyedén s hangtalan:
 titkát magához vont alkony.

Főnt gyors fecskepár suhant könnyen,
 nézted sebes szárnyuk vonalát:
 és közben az ég is megindult,
 haragvón táplálta a vizet:
 sikongattak a parti fűzfák.

Szíved áldott haláltánca fáj;
 s a kínodba harangbúgás hullt...
 Lefelé húzott a föld szaga,
 sorsod halkán figyelmeztetve:
 bordáid közt halál udvarolt.

De te legyűrted haláloedat!
 S kicsikartad lobogó tüzed;
 őrt álltál boldogabb napoknak
 minden elemekkel –, dacolva
 egyenesen, mint a fészület!

Szigliget 1986

Így élsz rég

Bordáid közül halk poéta
 üzenget naponta agyadnak,
 magányóráidban lelkedet tartva –
 S rájöttél: benned többen is laknak...
 Így élsz rég fényt vetve árny ellen –
 Hosszú csillagragyogás leszel majd
 egykor – a nagy végtelenben...

Szigliget egy kora őszi napon

Magyari Barna

A pénz buboréka

a sors ma csupa hányadék
a válság bármit kihantol
ha messze mennék magamtól
talán egy asszony várna még

milliók kérdik naponta
vajon játszunk-e még olyat
hogy lelket mos a patyolat
s nem nő a bánat borosta

züllésünknek már szaga van
ez elanyagiasodott
világban számító sznobok
tolognak kétes-kanyarban

van ki kiteszi a vesszőt
más meg ráteszi az áfát
a pénz buboréka jár át
kenyeret szerelmet felhőt

itt minden jelmez egyre megy
be-beöltözünk titoknak
különös nesz ez – zsbongnak
jajokkal játszó emberek

Szeretet a lélek zsoldja

ma nem hergel engem a haszon
mert szeretet a lélek zsoldja
számítók közt megvívom harcom
szóezred áll agyamban sorba

az érv rajtam mindent begombol
emberségem betűk éltetik

csőre töltött magyarságomból
hangsúly lóg egész a térdemig

pótolni mindazt mi hiányzik
fénymakett vibrál a szememben
verstüllön átragyog a másik
világ mi itt most lehetetlen

költő munkál a test vigaszán
de a szöveg elmarad végül
mert én ott kezdődöm igazán
hol sejt s sejtelem összebékül

Stroke-sztorik,

*avagy versképek az Országos Orvosi
Rehabilitációs Intézetből*

nem működik lábam eszem
a bajokat mohón eszem
csak fekszem az ágyon bénán
de ki szeret gondol énrám

nincs összhangban tettem testem
furcsa betegségbe estem
agyamban elhalt pár centi
hogy fogok így ember lenni

néhány gyógytornász és orvos
rajtam egészséget foldoz
életkedvem erős bársony
nem hagyja hogy a baj ártson

a sok gyógy mód együtt éltet
visszatér belém az élet
új tónussal dobog a szív
a jövő lány dallama hív

megszabadulva sok gondtól
lényemben új zene tombol
derű veri a dallamot
s én gyógyulásba ballagok

elhangzik a legszebb mondat
kezébe ön lapot foghat
zárójelentés a címe
s száll a lelkem öröm-ívbe'

Botos Ferenc

RÓZSÁK

hajnali erdőn
ezüst harmattal ékes
vadrózsaszírom

rózsablakon
tündöklő monstancia
a felkelő nap

hűlő árnyékban
sosem volt rózsaszál
tűnő illata

PORZIUNCOLA

szent a hely, ahol állsz
Isten tenyerén, hegyek ölében
egykorvolt falu határán
idő árján lebegő réten

/Gercsei templom, Virágosnyereg/

Gáli Orsolya

Macskaland

- Áárooon! Áron cicaaa!

Cili minden nyári reggel erre a kiáltásra ébredt. Mióta olyan forróság volt, hogy a társasház falai között már reggel 8 órakor is szinte lehetetlenség volt megmaradni, a lakók - akiknek a többsége a postást leginkább a nyugdíj miatt várta -, próbáltak minél előbb a friss levegőre menekülni. Ennek eredményeképpen vette át az ébresztőóra helyét Cili számára ez a két harsány szó. Merthogy olyan harsány volt, hogy a lépcsőház 4. emeletére gond nélkül behatolt, és még a legfáradtabb dobhártyákat is egy pillanat alatt csatasorba állította.

A hang tulajdonosa egy negyvenes éveinek közepén járó, nyugdíjazott katona volt, aki számos macskával büszkélkedhetett - ezek pedig leginkább csak rothadó szaggal és csapzott bundázattal. Mert hiába próbálta a katona rászoktatni a négy lábúakat a kulturált étkezésre, azoknak fogalmuk sem volt a humán etiketről, így minduntalan a közeli kuka kínálatát részesítették előnyben. Ennek ellenére kialakult a gazda és macskái között az a furcsa kapcsolat, amely a szeretet szimbiózisát jelentette a katona számára, így a nyugalmazott tiszt kedvenc időtöltéseként naphosszat a virágágyás kőpadkáján ült barátait simogatva és becézgetve.

Hogy miért pont egy fekete-fehér kandúrt ért a megtiszteltetés, nem lehet tudni, de a számos állat közül Áron cica kimagasló pozícióra tett szert a férfi szívében. Ennek volt köszönhető a foly-

tonos reggeli kis évődés. (Megjegyzem, Áron cica semelyik másik társát nem tün-
tették ki oly módon, hogy nevén szólítsák,
külön tálkában kapjon a legfinomabb fala-
tokból, és olykor egy kis biciklikirándulás-
sal honorálják az állandó hízelgést, ráadá-
sul a „páholyban”, az első csomagtartón.)

Cili állapotbarátnak tekintette magát, sőt,
sokáig az ő szívét is a cicák dobogtatták
meg leginkább. Naiv kisvárosi lányként
sosem kívánt rosszat senkinek, de ezekben
a vészterhes időkben kis ördög módjára
néha fellobbant benne az ösztönszerű
indulat minden olyan élőlény ellen, amely
dupla annyi lábbal rendelkezett, mint
amennyivel egy átlagember. Amikor pe-
dig ez az érzés úrrá lett rajta, fittyet hány-
va a pszichológiailag korrekt viselkedés-
formákra, Cili azt szerette volna, ha „Áron
cica” legalábbis az első kisvárosi úrmacska
lenne a Holdon.

Több éven keresztül sipított minden
nyári reggel az Áron cicát hívó hang szün-
telenül, mikor a kandúr hirtelen felszívó-
dott a kisvárosi porban. A katonatisztet
pár hétig emésztették a történetek, de úgy
látszik, az állatok csodás gyógyító erővel
bírnak, és a másik tucat macska társasá-
gában szépen, lassan megvigasztalódni
látszott.

Cilinek – habár sajnálta valahol Áron
cicát, és tudat alatt felelősnek érezte magát
a történetekért – óriási kő esett le a szívéből,
próbálta lelkiismeretét megnyugtanni
azzal, hogy a macskáknak úgyis 9 életük
van, tehát az általa küldött negatív
energiáknak és imáknak semmi közük
sincs a cica eltűnéséhez, társadalmilag
pedig az a leghasznosabb, ha az egész
lakóközösség végre-valahára kipihenten

ébredhet. Ezzel a meggyőződéssel fektet
le a „tragédia” napjától kezdve minden
este. Áron cica ugyan még néhányszor
megjelent álmában katonaruhában nyá-
vogva, kísértette hófehér mancsaival, de
egy hónap múlva Cili végre úgy érezte,
kiheverte az őt ért dobhártya- és az ezzel
járó egyéb mentális traumákat. Szeptem-
ber hetedikén lefekvés után szinte azonnal
elnyomta az álom. Aznap mélyen aludt, a
tengerparton fektet a homokban, érezte a
lágyszellőt, gyönyörködött a naplemen-
tében, kókuszdiót szürcsölt, hallotta a
tenger morajlását és...

– Frici cicaaaaa! – a katona harsány
reggeli kiáltását, és Cili ekkor rájött, hogy
az állatbarát egy menthetetlen faj...

*

Gál János

EGY UTOLSÓ VACSORA

Ütünk

a plafonból döglődik a zene
lelkünkre száll a sós illat
egy sajtburger evangyélioma
nyüzsög odakint a betonpuszta
és idebent ötezer férfit vendégelnek meg
a dolgozók.

Hájasodik a körösztýén lélek

Gyere, ülj le Mester!

Itt az ideje, egy világnak lassan vége van
Nyammogjuk hát el

Globalizált utolsó vacsoránk!

Kisslaki László

BOLOND ICA CSALATKOZIK

- Persze, hogy kidobták, Bodor mama! Be kő' mondani, ha tudunk elbújt zsidóruul – cuppogta bolond Ica, de az Istennek sem hagyta félbe a cukorka szopogatását. Hogyisne, hiszen éppen azt lesi a Mítvesz fűszeres, hogy milyen hangosan ízlik neki. Akkor biztos ad legközelebb is. Na és, ha fogdossa is a réklije alatt, ha üres a bolt? Belefér a lapátkezébe. Pláne, múltkor még egy pengőt is adott neki Mítvesz; – és csakis azért, mert tapogatás közben egy akkorát horkantott örömbibe, mint egy kani.

Meg is verné az apja, ha megtudná, hogy pénzt kapott a boltostól. Még el is venné tőle.

- Aztán meg jutalom is jár, Bözsi néni! Egyenest a főtestvér kezibü! Tuggya? – jutott ismét eszébe a reggeli „közhírré tétetik!”

- Ne járasd a szád annyit! – szólt rá Kasza Pista, aki tűzkőre várt a boltban. Megtehetette; a háború elvan már nélküle is. Jobb karján a zubbony ujjá csak azért nem leffegett, mert az anyja vállig felvarrta.

Icára a legény hangja úgy hatott, mintha szájon ütötték volna. Egy pillanatra újra visszazuhintotta a való világba. Eszébe jutott a szégyene, mikor tavaly megkérte Pistát, hogy legyen a férje. Mire a legény csak azt mondta, hogy „Dilibaba, neked nincs ki az összes kereked”. – Mért? Hisz a babakocsit is lehet három kerékkal tolni..., de nem szólt, csak hazaszaladt, és otthon vinnyogott az üres ólban, nehogy apja meghallja. Kapott is volna!

Akkor bánatában majd megszakadt a

szíve, hiszen a faluba a nála fiatalabb lányok is kaptak férjet, csak ő van még ember nélkül. Hovatovább már száradt vénlánnyá szikkad, de ahhoz ő túl kövér, hál' Istennek. Merengés közben hirtelen majd megfulladt a köhögéstől, mert félrenyelte a cukrot. Aggódva Mítveszre pillantott, de az éppen káromkodva kereste a pult alá gurult tűzkövet.

Aztán Icának újra eszébe jutott a főtestvér beígért kitüntetése.

- Maga igazán keresztény, Bözsi néni? – kérdezte.

Az a jutalom tényleg megülte a rövid eszét. Remélte, hogy ha már a néni nem is, de legalább a saját szélütött nagyapja zsidó. Úgyis útban van, és bűdös. Vagy netán a goromba apja, aki örököszt részeg, és akkor ő is úgy markolássza, mint az a Mítvesz? – Kár, hogy az anyja rég meghalt.

- ... Őt már nem kérdezheti meg.

Pedig Ica már látta magát a templomban, ahogy Krisztus lemosolyog rá a keresztről, mert biztos meglátja a misésblúzában csillogó medált.

- Nahát, hogy milyen időket élünk – csóválta a fejét Bodor néni. –Ezek még a Szűzmáriát is elvinnék, ha megtudnák róla, hogy zsidó – de megijedt, hogy ilyesmi kiszaladt a száján. Elpirult volna, ha túrta volna pergamenre aszott arca. De aztán csak megborzolta a hibbant lány haját: – Apád várja már azt a pakli bagót, elrak, ha nem iparkodsz! – küldte útjára a kószaeszű szerencsétlent. Ilonka már az utcán nyargalt, mikor a boltos hazafi módra kimérte a néninek ötért a petróleumot. Ő már tizenhatban hadiözvegy lett, amikor Bodor honvéd és a lova tévedésből hősi halált haltak. Ugyanis honnan is tudhatta volna az óbesterük, hogy milyen

állat az a páncélvonalat, hogy még a huszárkard sem fogja?

Decemberre a téli viharok már nemcsak a hófúvást hozták be a tanyák közé, hanem az ágyúk ugatását is, ami már a hálószobákba is behatolt. – Nem csoda, hogy az idegesebb gazdáknak még a házaselettől is elvette a kedvét. A rettegő lakosság napon-ta énekelt orgonaszó mellett a békéért, mindaddig, míg egy belövés el nem vitte a kántort kottástul. Pedig akkorra már a falu végleg zsidómentes lett, mert egy jó magyar ember résen volt. A zárdából elvitték a Münz ikreket, hogy füstté válva szüleik után szálljanak. Emiatt egy leheletnyivel sem lett sötétebb az ég a falu felett. – Hogy mi változott? Semmi. Legfeljebb az, hogy Mitvesz megvette a Tanácstól a Münz-féle vetőmagböltöt. – Állítólag olcsón jutott hozzá.

Karácsonyra aztán megszületett a Kisdéd. De hogy is tudná megváltani a szenvedőket, mikor a Mikulás is Dachauban ült? A Gestapo nem hitte el neki, hogy ő tényleg a Mikulás. S hogyan is járná be onnan ajándékkal a világot? – Hiszen szánja lángján a rénszarvasaiból is rég gulyást főztek a katonák...

Karácsony másnapján a kisbíró még kihirdette a hadsereg kiürítési parancsát, aztán maga is szekerre dobta a dobját és csatlakozott a Keszthely felé vonuló karavánhoz. A faluban csak az öregek, betegek maradtak, és még egy maroknyi lélek, akiknek minden mindegy volt. Persze Ica is maradt béna nagyapjával. Egy kicsit aggódva, de azért reménykedve várta a katonákat. Hiszen annyi rémeket hallott, hogy mit tesznek az asszonyokkal...

Szilveszter éjjelén aztán egy drasztvujtyével beköszöntött az újév, Gavrilov századossal. Kirgiz katonáit az istállóba küldte aludni, ahol csak a kecske búslakodott a tehén után. Icanak rögtön megtetszett a halk szavú tiszt. Csodálta a százados szép szemét, s szerette volna megsimogatni búzamező színű haját.

Már egy hete megdermedt a front a Balaton vidékén. Gavrilov egysége is bekvártélyozta magát a házba. Az istállóból helyszűke miatt kiettek a kecskét. Ica nem bánta, mert neki is ízlett. Meg fejni sem kellett többé. A kapitány a tisztaszobába költözött, ahol esténként olvasott a petróleumlámpa fényénél. Néha meg átszellemült arccal verset írt. – Biztos valami bánatost – gondolta Ica, mert ha tehette, hokedlit húzott mellé, s onnan figyelte áhítattal a kapitányt. Olyankor neki is bepárásodott a szeme, mint a férfinek. Irigyelte azt a lányt, akihez a vers szólt. Előfordult, hogy gyengéden meg akarta simogatni Gavrilov arcát, de a tiszt minduntalan szelíden visszatolta Ica kezét. Ilyenkor az irigysége átcsapott vad gyűlöletbe az ismeretlen orosz néember iránt. Aztán éjjel a kínok kínját szenvedte végig a takaró alatt. Már arra is gondolt, hogy bemegy az istállóba a kirgizekhez, de halálra szégyellte volna magát Gavrilov előtt. – Inkább a kútba ugrik – sugallta a következő pillanatban bomlott agya. Olyankor csak magában nyüszített, mert nem mert jajgatni, mert talán egész Somogy meghal-laná.

Ha Gavrilov nem volt szolgálatban és nem írt, akkor az öreg veteránnal beszélgetett. Lassanként egész jól összebarátkoztak annak ellenére, hogy a hadastyán

gyakran megfenyegette a botjával az ágyból. Néha meg ráfogta, mintha fegyver volna, és azt mondta, hogy durr!

- Szerencséd van, te muszka, hogy nincs puskám - meg ilyesmiket zagyvált.

A kapitány csak mosolygott, és örömmel jegyezte fel azt a rengeteg zamatos, délorsz káromkodást, amit az öregtől hallott először; - ugyanis a kapitány civilben etnográfus volt.

Ica ilyenkor csak hallgatta a két férfit, s még azért is hálás volt, hogy nem küldték ki a konyhába. Ült és csodára várt. Tán meghallgatta a türelmes ég, mert úgy január vége felé egy délután Gavrilov már tiszta ingben vodkát ivott. Igaz, nagyapja mondta reggel, hogy a tisztnek ma születésnapja van, és valami Gajdar nevű írónak is, aki három éve haditudósítóként elesett, de Ica senkit sem ismert ilyen néven a faluból.

Ő is ivott a tiszttel, de rögtön a fejébe is szállt. Nagyapja is megihatott az ágyban már egy bögrével, mert mélyen horkolt. Ica hirtelen felbátorodott, hogy még tanú sincs, ezért hirtelen magához húzta a legény fejét, s megcsókolta a száját. Gavrilov meghökkent, majd magába roskadva szótlanul ült egy darabig. Lassan, fátyolos szemmel, remegő ujjakkal előkotort zubbonyából egy töredezett fényképet. Ica tudta, hogy ez a vég, mikor meglátja azt a gyűlöletes némbert. Szinte öntudatlanul odanézett, ahová a tiszt bökött az ujjával. Onnan egy hetyke matróz mosolygott vissza rá.

- Igor - mondta lágyan a százados, és sajnálattal nézte a megdermedt lányt.

*

Maretics Erika

A MUSLICA

A muslica, az apró kis dög,
némán a boromban landolt.
Ó, hogy az a... mondom, ne!
Ő, mármint a muslica, mintha
csak az én bosszantásom lenne
hitvány kis létének célja,
a szememtől két milliméterre köröz,
orromra száll, kis öklével dögönyöz,
majd összeesküdve pimasz testvéreivel,
keseríti az életem tovább.

Csapdát állítok, néhány pohár
savanyú lőre,
talán megszabadulok tőle,
mindörökre,
de a kis dög ízlése finomabb,
mint az angol királynőé,
nem száll le, nem olyan málé,
inkább szegény arcom tiszteli meg
nem mindennapi figyelmével,
és én, akár egy elmeháborodott,
szüntelenül magamra csapkodok.

Hiába, elismerem, győzött a nagyobb,
te kis dög, te muslica!
Itt egy békejobb.

*

Radmila Markovic

János gazda

János gazda egy őszi napon lefeküdt, se a csillagok, se a Hold nem kukucskáltak be hozzá, csak a sötétség borult a házára, meg a mellkasára. Egyedül egymagában, gondolataiba elmélyedve, az egész élete filmszerűen megjelent előtte. Látta szülei hol gondterhelt, hol féltő arcát, a szomszédok közül nem is mindenkire emlékezett, az arcuk elhomályosodott, szürke színű alakult ovális formában, mintha csak sejtelmesen jelennének meg a mögötte még sötétebb szürkéségből. Marika. Igen, Marika. Mennyire szerette őt, de nem mutatta ki, sőt élvezte, ha bírálhatta, ha megbánthatta. Amikor elment, életében először kipottyantak a könnyei, de akkor is. Azért is! Megmutatta, ki a gazda a háznál! A mellkasa mindinkább fáj, éles szúrás, kezdődő eszméletlenség, de annyi ideje még volt, hogy gondolatában tudatosodott benne az életvitele.

János gazda jómódú falusi házban nevelkedett, szüleivel élt, azok halála után többnyire egyedül foglalatzkodott, önmagát nagyra tartva, a pénz illatától bódultan pöffeszkedett évek hosszú során át. Annak idején, az édesanyja, ha csak tehette, biztatta Jancsi fiát.

- Nősülj már meg kisfiam! Apáddal nem élünk örökké. Annyi takaros, szép lány van a faluban. Addig gondolkodsz, amíg elviszik őket az orrod elől.

- Ráérek még a nősüléssel! Hagyjon már békét nekem! Majd megnősülök, ha eljön az ideje.

Jancsi, Jancsi, mondogatta az anyja, és

valamit mormogott, de inkább magának, mint a fiának.

Még harmincadik életévét sem töltötte be a fiú, amikor szülei autószerencsétlenségben meghaltak, az apuka a helyszínen életét vesztette, anyuka a kórházban kómába esett, majd elment a férje után.

Jancsi, nem akarta elfogadni a tényeket.

- Az anyám olyankor főzte meg a kért ételt, amikor én egész nap a határban dolgoztam. Persze nekem külön a kedvencem került az asztalra. Ez most nem lesz? Miért hagytak engem cserben a szüleim? Lehetséges ez? Hiába mondtam nekik: ne furikázzanak, de nem hallgattak rám...

Eddig a szántóföldön úgy lépkedett Jancsi, mintha csak az övé létezne a határban, sőt a levegő is ő körülötte lebegne, egyedül az ő tüdejét töltené tele. A madarak neki csivitelnek. Este az égen a csillagok, az ő háza felett szebben ragyognak, mint az egész faluban. Ha lefekszik, nyári éjszakán bármennyire is fáradt, a csillagok a Hold körül rá mosolyognak. A Hold hegedúse, a primás, neki hegedül, neki, Jancsinak, táncát Cecil kivételesen előtte lejt.

- Ők, na, igen, ők szó nélkül nem mennek el tőlem - mondta a négy falnak, vagy önmagának.

Ahogy így elmélkedik, kelet felől sötét gomolyfelhők tódultak nagy erővel. Összelelkezett ég és föld, birokra keltek, és dübörgött harcuktól a világmindenség, vilálmok cikáztak, olyan gyorsasággal, mintha géppuskából lőnék ki őket. A szél is megtette a magáét. Fák dőltek ki tövestől, cserepeket hordott a szomszéd kertjébe, tört, zúzott, a búzákat a földre szorította, a fiatal kukoricákat levetkőztette, és Jancsi

mereven maga elé nézve, mint akit letaglóztak, ült a szobában.

– Még ez is? Eddig a kedvemért a szél elfújta a jégfelhőket, a Nap melengette a gyümölcsösömet, az eső itatta a szomjas veteményeket, a kukoricaerdőt, a búza-tengert, és most? Most ez mit jelent?

Jancsiból máról holnapra János lett. Eddig sem volt barátságos, ám mostantól a szomszédoknak, ismerősöknek azért köszönt, úgy, mozdulatlan arcizmokkal. Hallgatag, magának való és rátarti lett.

Valami változást azért észleltek a szomszédok. Egy helyes, kedves asszonyka ment a boltba, a piacra. Szóba állt a szomszédokkal, áthívta őket kávéra. Igyekezett beilleszkedni a környezetbe. Arra nem gondolt, János ennek bezzeg nem fog örülni.

Azzal kezdte a szemrehányások hadát.

– Milyen ez a leves? Anyám sokkal jobbat főzött! Kinek készítetted a rétest? Nálunk a sós, kelt kalács a divat, akkor, amikor én megkívánom. Ez sótalan, az túl sós, a nadrág olyan, mintha vasalatlan lenne. Nekem kellett volna előbb szedned a tálból. Ne egyél annyit, mert olyan leszel, mint az anyadisznó. Aztán, mit pletykázol a szomszédokkal, az udvar meg nincs felsöpörve.

Az volt az utolsó csepp a pohárban, amikor a fiatalasszony szülei eljöttek látogatóba. János foghegyről köszönt nekik, és talált magának munkát a jószágok körül. Amikor az apósa oda ment hozzá, észre sem akarta venni, így hát visszament a szobába.

– Kislányom. Boldog vagy te itt ebben a házban?

– Édesapám, visszafogadnak engem? Én itt lelkileg már agyon lettem ütve, sokáig már nem tudom elviselni a fejemhez

vagosott durva szavakat. Nem ver, de akkor is.

– Fogd a legszükségesebbeket, a többiért majd eljövök a testvéreddel, és elvisszük.

Az asszonyka kiment a férjéhez.

– János, én elmegyek vissza a szüleimhez. A holmimért majd eljönnek apám és a testvérem.

– Ki tart vissza? Úgy is mihaszna vagy! Csak púp lettél a hátamon!

Marika, mert ez a neve a fiatalasszonynak, nyelt nagyokat, a sírással küszködött. Megfordult, és vissza sem nézett. Elment örökre.

János gazda, mert így szólították, egyre gyarapította a vagyonát.

A lovak és kocsik helyett traktort hajtott, még kombájnt is vett. Most volt nagy valaki! Pénze a bankban úgy felszaporodott, hogy a fél határt megvehette volna, de nem, az legyen élire rakva, és legyen még több. A pénzén kívül egyedül a csillagokkal volt kibékülve, mert azok kárt nem tettek semmiben sem, de enni sem kértek.

János gazda feje felett lassan az idő kezdett sokasodni, pedig eddig az idő is csak neki kedveskedett. Azért volt mindene. Öreg napjaira még mindég egyedül neki világítanak az éji mécsesek, de nem értette meg sehogy sem: nem ő a világ közepe.

Jött a hír, jobban robbant, mit a bomba: kitört a testvérháború. János gazda elkezdett hangosan gondolkodni.

Megint engem szeretnek a csillagok. Koromnál fogva, nem megyek a háborúba.

Ez igaz. Így is volt.

Jött a még rosszabb hír! Infláció az inflációt éri. János gazda megőszült egy éjszaka alatt. Az összes millióin még egy kenyéret sem vehetett volna, ha lett volna kenyér a boltokban. Ha van lisztje, majd süt magának, de hogyan? Nem tud sütni.

A gazdasági udvar kiürült, cserebere alapon. Te nekem bikát, én neked naftát. Szántsál János, csak ha van mit elvetni.

János gazda egy őszi napon lefeküdt, se a csillagok, se a Hold nem kukucskáltak be hozzá, csak a sötétség borult a házára, meg a mellkasára.

Reggelre utolsó gondolata ott lebegett a halálos csendben: Bolond voltam egész életemben.

*

Szilágyi Ferenc Hubart

Jöhetnek zord, deres telek

Ó mennyi, mennyi ihletett,
együtt megélt szent pillanat
rejtőzködik e rímvetett,
ritmusfoldozott ing alatt!

Sivár a szó elmondanom,
meddig szeretlek, és hogyan,
de mirtuszágba fon dalom,
s veled fonódom boldogan.

Megszállottként kerestelek,
és már el nem hagylak, nem én,
jöhetnek zord, deres telek

- a jégvirág tiéd, enyém -,
s szívet rajzol eres, meleg
kezed a vágy ablakszemén.

Halász Imre

Kenyérszegés: világra jöttem

Kenyérszegés: világra jöttem
angyal sose szállt mögöttem
csak megszegte magát egy asszony
hogy máris magamra hagyjon
forogjak nem szájba vett falat
morzsa csak más nők asztala alatt
apám nem várt mások se vártak
száz félelem fogta be számat
miközben nagy műre vártam
én is csak rosszat csináltam
csöpp lapoknál kocsmagőzben
gyáván sokszor elidőztem
ma már tudom ma már nem félek
a fájdalom is szép mert élek
mert elsüllyedt világról szólok
tudom jövőre nem leszek boldog
de morzsának sem vagyok súlytalan
a kimondott szónak súlya van
hát vénen bénán rendületlen
öröm mit régen elvesztettem
s mondom amit rám bízott senki
mert szeretnék végre megfelelni
mint anyám ki magát megszegte
most már én állok itt helyette
kenyérszegés számból az ének
köpjétek ki vagy vegyétek.

Hetven éves elmúltam

Hetven éves elmúltam,
öreg vagyok s nincs múltam.
Ha múltam nincs, jövőm sincsen,
nem próbált ki még az Isten.

Vasi Ferenc Zoltán

ÉVFOHÁSZ

Az első tavaszi pillangóban
 megláttam, hogy ez a tavasz
 az a Tavasz, miről csak
 Édesanyám álmodhatott.
 Édesanyám énekelhetett,
 hogy: fia nem lesz soha
 Isten elmázolt mocska,
 hogy: átfényesülnek a napok,
 nyári-őszi-téli éjek sodrán,
 arcok rejtekében boldogan!
 Szép, hogy vagyok.
 Szép, hogy olyan vágytelien
 táplálja a Hold-csodás
 íziszi hajlamot:
 lehetek elmúlándón – talán! -
 Földet teremtő belső Napod.

TÉLI HIT

A vidék másba öltözik.
 Az arc: göcsörtös némaság.
 Hittel, daccal! – mint a fák.
 Gyökerükben ott a változás.

A vidék máshogy öltözik.
 Ege: változatlanság.

Németh Dezső

A KÁNON

Szavak vak sorok okok jelek
 fűhajas réten meztelenek
 mint levetkőztetett versek
 összecsomósodnak a képek
 Fűhajas hajlat gondsággal van
 a nem cseppen – szívemre csurran
 harmatszavak – vizezett ima
 a kánon kitalált komédia

VARÁZS

Lámpaégő csillag
 vetített fényszalag
 varjú fekete szem
 féltelek azt hiszem
 Hátunkhoz dőlt a kert
 árnyékot szél kevert
 s felhőkre ült a hold –
 Féltelek azt hiszem
 mert szívemhez hajolt
 az értelmetlenem

ASZALT-FÜGELÁNY

Ágvirág vagy a fán
 vagy ágyvirág vagy
 bűn-örök Évaság
 lyukas farmeres
 lökött tulipán

Aszalt füge öled
 nem fedi fügelevél –
 Ha tiltott gyümölcsöt
 nem eszel soha
 belepi öled
 a moha

Németh Erzsébet

IDŐK PORA

Emberszívünk pusztájában
idők porát vihar hordja...
Koldusként a sarkon zenél
egy apró, bús csillagocska.

A **Kis Lant** Irodalmi Folyóirat
megrendelhető a szerkesztőség címén*
vagy a lant@kislant.hu e-mail címen.
A lap évente hat alkalommal
jelenik meg.

Kis **LANT** IRODALMI FOLYÓIRAT

Főszerkesztő: Németh Dezső
Irodalmi szerkesztő: Németh Erzsébet

Szerkesztőség címe:
*Németh Dezső
1211 Budapest
Ady Endre út 5. 3/10.

Telefon: 277 7196
Mobil: 06 30 431 7837
Kiadja a Lant Irodalmi Klub
Magánkiadás
www.kislant.hu

ISSN 1788-7542 (Nyomtatott)
ISSN 1788-7631 (Online)

Vasi Ferenc Zoltán

TEJRÓZSA ÓCEÁN

Táj rózsáll az éjszaka
tej üveg ablaka mögött
úgy fejt le láncait
a Nap mint
kísértett
toronymászó
fekete lovag
ki ide-oda ügetget
túlnanságról
olvasmány: gyerekkor!
zizeg-zörög
erszénye
az írás esélye
vallomás Peer Gyntje
Csipke-Hó meseklip
pókszoba
rokk'ba font jó/
rossz hősza
ébredés Só-hajh!
sors-hold ring
a tavakban
folyókban ---

*

Műkedvelő írók, költők jelentkezését is várjuk! Az elfogadott írásokat közöljük!

Ára: 250,- Ft.